

**POSUDEK VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE KLÁRY SEDLMAJEROVÉ METODY PŘEKladU
ŘEČNICKÝCH FIGUR V DIVADELNÍCH TEXTECH. FHS UK V PRAZE 2016**

ROZSAH: 56 STRAN (včetně bibliografie)

Předložená práce je specifická v několika ohledech. Bohužel v negativním slova smyslu, neboť je naprosto neukotvená, což je jistý eufemismus pro to, že se autorka zcela minula tématem (zadáním) práce. Do jisté míry absurdní je to, že zde se to děje v několika rovinách. Je to dáno tím, že autorka pravděpodobně ponechala pracovní název nebo nějaký název původní, který se však evidentně v průběhu práce změnil (což je logické), to však není omluvou (navíc, jak se ukáže, těch rozporů je zde vícero). Je to problém, neboť čtenář, který sáhne po práci slečny Sedlmajerové proto, že chce získat informace o metodách převodu řečnických figur v divadelních textech, bude asi značně zmaten, když zjistí, že o metodách překladu je zde skutečně pojednáno, ale pouze v rovině obecné (byť velmi zajímavě) a figury a tropy tvoří sice podkapitulu práce, ale jde o obecný souhrn (přehled). Tento pocit však umocněn dalším čtením textu. Například v úvodu nalezne *„cílem bakalářské práce je pohlédnout na vybrané aspekty překladu dramatických textů a vyabstrahovat jisté obecné vlastnosti či naopak specifiky převodu tohoto typu textů z anglického do českého jazyka“* (str.5), následně na straně 19 je to zobecněno tvrzením *„jelikož je tato práce zaměřená na překlad dramatických textů, je nutné se věnovat rovněž dějinám překladu těchto textů“* a v závěru na straně 51 následně stojí *„Cílem této práce bylo nahlédnout vybrané aspekty překladu dramatických textů z anglického jazyka do českého jazyka se zaměřením na specifičnost dramatických textů jako takových (...) Tomuto záměru nahlédnout základní aspekty překladu se zaměřením na překlad dramatických textů byla uzpůsobena rovněž struktura práce“*.

Tato skutečnost následně určuje ráz celé práce. To co bylo možno ocenit, například zpracování podkapitoly metody překladu (str. 28 a dále), pohled na intralingvistické a extralingvistické faktory jako jsou normy překladu, dobové konvence nebo nakladatelská politika (od str. 35), strukturace empirické části a v ní zajímavé rozbory převodu vlastních jmena názvů či aplikace poznatků z teoretické části ohledně metod překladů, musí nutně zaniknout ve zmiňované „neukotvenosti“. Jde zde o skutečně zajímavé postřehy, práci s relevantní literaturou a již pouze fakt, že se na to studentka bakalářského studia zaměřila (zatímco mnozí slovutní autoři nikoliv) je nadmíru pozitivní a za běžných okolností by to bylo rozhodně zdůrazněno a oceněno. Na druhou stranu to, jak bylo řečeno v úvodu, naráží na to, že autorka v průběhu práce pravděpodobně měnila dílčí cíle (i to je na této úrovni zcela přirozené) a to následně nebylo zohledněno v závěrečné redakci. Čtenář tak v zásadě naráží na nesrovnalosti nikoliv obsahové, ale čistě formální. Někdy totiž nelze vydedukovat, co tím či oním vlastně autorka myslela. Například proč v obecném pojednání o dramatu činí aluze (a srovnává) na poezii, proč při metodách překladu hovoří o lingvistické metodě (str. 28). Patrné je to i v pojednání o dějinách překladu, přestože je zde kapitola jistě více než opodstatněná, kde autorka tráví většinu času líčením skutečností, které čtenáře hledajícího nejen metody

převodu řečnických ozdob, ale též pouhopouhých divadelních textů, pravděpodobně nezajímají, ale když ano, pak možná i otráví tím, že se musí probírat obecným pojednáním o „původnosti, autorství či překládání“ (str. 20) či o tom, že se za humanismu překládaly „ódy, elegie, hymny (...) a ty postupně vytlačovaly ty doposud převládající s výjimkou sonetu, který byl v té době značně zpopularizován“ (20-21). Obdobně nemusí být zcela zřejmé, proč v podkapitole Specifika dramatických textů hovoří o překladatelské činnosti a následně kritice překladu (str.17). Připočteme-li k tomu fakt, že ve snaze prodat co nejvíce z toho, co skutečně nastudovala a zná (a to je neoddiskutovatelné) mnohdy čtenář netuší, kde končí citovaný zdroj (a je jich v textu skutečně mnoho) a kde začíná vstup autorky. Z toho pak pramení tápání tváří v tvář myšlenky autorky, když čtenář narazí na tvrzení „Na závěr je možné dodat, že v našem psychologickém dění můžeme nalézt jak monologičnost, tak dialogičnost ...Není proto je možné chápat jako dvě odlišné formy, které jsou si navzájem cizí a jsou stupňovitě řazené “ (str. 11) nebo „Tato hierarchie zvukových složek je se souborem stálých složek spojenou tou nejpodřízenější složkou, která je součástí stálého souboru“ (str.15)

Bohužel jsem nucen, byť to v mém případě nebývá zvykem, navíc u oblasti, která je mi blízká, předložit takto koncizní (a negativní posudek), ale bohužel je to tak, že zde vše stojí a padá s tou „rozháraností“, která pravděpodobně má původ v jedné chybě (tedy že autorka psala o něčem jiném než je v názvu a cílech). Je to nesmírně kruté, vezmu-li v potaz autorčiny schopnosti a znalosti, co vše byla nucena (a ochotná) nastudovat a kolik materiálu nashromáždila, ale výsledek, ať ho nazýváme jakkoliv, je jasný. Dlouho jsem váhal, zda mám zohlednit výše uvedená dílčí specifika na úkor celkového dojmu, či naopak. Přestože soudím, že lepší variantou by bylo práci předělat a odevzdat v dalším termínu, nechám to na autorce a komisi u SZZK. Navrhuji nejlépe dobře, ale s tím, že je to skutečně na samé hraně

V Praze dne 10.6.2016

PhDr. Radek Eichl, Ph.D.